

»V PETIH MINUTAH SEM VEČ IZVEDEL O LASTNIH KORENINAH KOT V CELEM ŽIVLJENJU PREJ«

Kdo sem jaz, se večkrat sprašujeta moja sogovornika *Tibor Horvat* in *Joël Gerber* – oba doma iz Švice – ki že deset let prostovoljno urejata spletno stran www.vendvidek.com v angleškem in nemškem jeziku.

Tibor se je rodil v Švici kot jugoslovanski državljani materi, napol Srbkinji, napol Madžarki iz Vojvodine in očetu Porabskemu Slovincu iz Števanovec, ki je po revoluciji na Madžarskem leta 1956 zbežal v Švico. Joël je imel za očeta švicarskega Nemca, mama je napol Španka, napol Francozinja, kajti njen oče (Joëlov dedek), ki je bil pravzaprav Katalonec, je pri svojih 16-ih letih zbežal pred Francovim režimom v Švico, kjer je poročil francosko Švicarko. Tako sta oba odraščala v več jezikih in med vplivi več kultur. Tibor je do desetega leta bil največ pri babici v Vojvodini, ko se je vrnil v Švico, je obredni šoli – vsako sredo – obiskoval tudi t. i. jugoslovanski razred. Joël – ker sta se mama in oče zgodaj ločila – se je naučil španščino (katalonščine ne govori, le razume jo), z babico se je pa pogovarjal po francosko. Verjetno ni naključje, da so ga jeziki privlačili in je na univerzi študiral anglistiko. Njegova druga študijska smer je bila zgodovina. Tibor se je po končani srednji šoli vpisal na univerzo, študiral je ekonomijo. Dvajset let je delal pri podjetju za raziskovanje trga, nakar se je spet vpisal na univerzo, in sicer v Nemčiji, kjer si je pridobil diplomu profesorja nemškega jezika. Že tri leta se preživlja s poučevanjem nemščine. Tudi Joël je po končanem študiju nekaj časa delal intervjuje za tržno raziskovanje, nakar se je tudi on preusmeril v poučevanje angleškega in nemškega jezika.

Na vprašanje, kaj ju je mo-

tiviralo, da sta pripravila omenjeno spletno stran, Tibor odgovori, da prav iskanje lastne identitete. »Želel sem

Joël Gerber, M.A.
dipl. učitelj nemščine
okleveles német tanár

Tibor Horvat, M.Sc.
dipl. učitelj nemščine
okleveles német tanár

Entuziasta Tibor Horvat in Joël Gerber že deset let urejata spletno stran

bolje spoznati lastne korenine. Vedel sem, da je oče iz Števanovec, da je njegova materinščina slovenščina, da so stari starši 'slovenski gunčali', toda to je bilo vse. Kje naj iščem informacije? Na spletu v nemškem ali angleškem jeziku skoraj nič nisem našel o Porabskih Slovincih. V tem času sem te srečal in si mi predlagala knjigo o Slovincih na Madžarskem. Začel sem jo brati, zgodovina, kultura itd. Spomnil sem se, če mene kot potomca Porabskih Slovencev zanimajo moje korenine, je verjetno veliko takih potomcev Porabcev po svetu, ki več ne govorijo ne slovensko ne madžarsko (3. ali 4. generacija izseljencev), bi pa gotovo radi spoznali zgodovino svojih prednikov.«

Torej rodila se je ideja za spletni portal www.vendvidek.com, Tibor in Joël sta prevedla poglobljene informacije o Porabskih Slovincih v angleščino in nemščino (seveda sta zmeraj označila vire) in sta mislila, da sta naredila svoje. Toda odziv je bil neverjeten že po nekaj mesecih. »Za-

čela so prihajati pisma iz Združenih držav Amerike, Kanade, Avstralije, vsi so bili zadovoljni, da so dobili

informacije o svojih koreninah. »Kako lepo je, da zdaj vemo več o tem, kdo so bili naši predniki, so nama pisali. Da niso bili Madžari,

ziasta Tibor in Joël še naprej delala na spletni strani, obiskala sta vse porabske vasi, jih poslikala, kakor tudi stare nagrobne spomenike na porabskih pokopališčih, in fotografije ter informacije dala na spletno stran. Nekaj časa, 2-3 leta, sta prihajala tudi na slovenske prireditve v Porabje in o njih objavljala članke v nemškem in angleškem jeziku na omenjeni spletni strani. Saj, kot pravita, njun drugi namen je bil, da bi tudi v svetu bolje spoznali zgodovino in kulturo Porabskih Slovencev.

Zanimiva izkušnja je to še danes za njiju, kajti obiskovalci spletne strani večinoma ne vedo, da delata spletno stran zgolj »iz dobre volje« in na lastne stroške, da to ni spletna stran katere od porabskih organizacij, zato se večkrat obračajo na njiju z vprašanji

lastnim poimenovanjem, kajti oni so zmeraj slišali (nemško ali angleško), da so njihovi predniki bili windisch, kako je potem s Slovenci... Tibor in Joël prejmeta mesečno 2-3 e-maile s prošnjami, če se le da, tudi odgovorita. »Pred nekaj meseci sva dobila pismo iz ZDA, da predniki nekega gospoda izvirajo iz Markovec, nima s sorodniki nobenih stikov, toda rad bi prišel na obisk,« pripoveduje Tibor. »Poiskala sva v slovenskem telefonskem imeniku pri Markovcih ljudi z njegovim priimkom, mu poslala podatke in čez dva tedna nama je že pisal, da je našel enega od sorodnikov.«

Taki »uspehi« in tudi stiki, ki so jih navezali preko spletne strani, recimo stiki s Slovenci iz Betlehema, ki sta jih tudi obiskala, jima dajejo voljo za nadaljnje delo. Imela sta tudi zamisel, da bi članke iz našega časopisa prevajala v nemščino in angleščino, s tem bi prispevala k temu, da bi potomci Porabcev po svetu, ki več ne govorijo slovensko, dobivali informacije iz domovine svojih prednikov. Tega namreč, da bi prihajala na dogodke, kot sta to delala od leta 2005 do leta 2008, si niti časovno niti finančno ne moreta privoščiti. O tej ideji sta pisala tudi Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, toda ni bilo odgovora. Uradno se nista obrnila na krovni organizaciji v Porabju, saj menita, da bi se njuno prizadevanje moralo opaziti. Ne želita si »plačila«, le moralno priznanje tukajšnje skupnosti. Do takrat pa se morata zadovoljiti s pismi iz Chicaga, Clevelanda, Betlehema ali Južne Amerike in Avstralije ter se veseliti stavkov: »V petih minutah sem več izvedel o lastnih koreninah kot v celém življenju prej«.

Marijana Sukič

www.vendvidek.com

Slowenisches Raabgebiet
Die Geschichte, Kultur und Traditionen der Slowenen in Ungarn

Deutsche Version

English Version

Slovene Raba Region
The History, Culture and Traditions of the Slovenes in Hungary

Slovensko Porabje v nemškem in angleškem jeziku
(Zgodovina, Kultura in Tradicije)
Szlovén Rábvavidék német és angol nyelven
(Történelem, Kultúra és Hagymányok)

da so bili Slovenci,« pravi Tibor in našteva primere še pa še. To so seveda potomci tistih Porabcev ali Prekmurcev, ki so pred sto leti odšli v Ameriko z Madžarske (madžarskega dela avstro-ogrske monarhije) in so bili madžarski državljani.

Po vseh teh pozitivnih povratnih informacijah sta entu-

in prošnjami. Na vprašanja, na katera poznata (ali poiščeta) odgovor, jim tudi odgovorita v angleščini ali nemščini. Velikokrat ju sprašujejo o tem, kako so nastale meje. Od kod Porabje in Prekmurje, če prej teh poimenovanj ni bilo? Ali je njihov priimek, recimo Dravec, slovenski ali madžarski? Probleme imajo tudi z